

INFORMASJON OM FREMTIDSFULLMAKT

Fremtidsfullmakt er et fullverdig, privatrettslig alternativ til et offentlig vergemål. Ordningen ble innført i Norge som en del av vergemålsreformen, som trådte i kraft 1. juli 2013. Reglene for fremtidsfullmakt finnes i vergemålsloven kapittel 10.

Hva er en fremtidsfullmakt?

En fremtidsfullmakt er en fullmakt som gir en eller flere personer rett til å representere fullmaktsgiver, dersom vedkommende på grunn av sinnslidelse, herunder demens eller alvorlig svekket helbred ikke lenger er i stand til å ivareta egne interesser, jf. vergemålsloven § 78.

Hva er forskjellen på et offentlig vergemål og en fremtidsfullmakt?

Ved opprettelse av vergemål vil statsforvalteren gi en tredjeperson en fullmakt til å opptre på vegne av vergehaver. Statsforvalteren vil da avgjøre omfanget av vergemålet, og på hvilke områder vergen kan bistå personen som har behov for verge (heretter kalt vergemål). Vergen må ha statsforvalterens forhåndsgodkjenning for å kunne selge bolig, gi større gaver og gjennomføre andre større disposisjoner på vegne av vergehaver. Vergemålet må da følge vergemålslovens oppsett når det gjelder blant annet arveforskudd, utdeling av gaver med mer. I tillegg skal statsforvalteren føre tilsyn med at vergen ivaretar vergehaver i henhold til regelverket, herunder innhente årlig vergeregnskap.

Når det gjelder fremtidsfullmakt bestemmer fullmaktsgiver selv hvilke områder fullmakten skal omfatte. Fremtidsfullmakten gir dermed fullmaktsgiver muligheten til å styre hvordan han/hun skal ivaretas, når vedkommende ikke er i stand til å ivareta seg selv samt hvem som skal ha denne fullmakten.

Hvem kan opprette en fremtidsfullmakt?

Alle personer over 18 år, som har kognitive evner til å forstå hva en fremtidsfullmakt innebærer, kan opprette fremtidsfullmakt.

Hvem kan utpekes til fullmektig i en fremtidsfullmakt?

Den som skal være din fullmektig må være over 18 år, si ja til å være fullmektig og ikke selv ha verge. Fullmektig kan være en eller flere navngitte personer. For eksempel familiemedlem, søsken, ektefelle samboer, barn eller andre bekjente.

Det er lurt å peke ut to fullmektige som kan tre inn hvis den fullmektige ikke kan ta vare på deg og dine interesser likevel.

Statsforvalteren gjør oppmerksom på at det må fremgå uttrykkelig av fremtidsfullmakten, hvis fullmektigen skal kunne ivareta fullmaktsgiver i saker vedkommende har egne interesser i (inhabilitet). Fullmektigen vil for eksempel være inhabil til å kjøpe huset til fullmaktsgiver. Hvis fullmektigen er barn av fullmaktsgiver vil vedkommende også være inhabil til å dele ut større gaver eller forskudd på arv til seg selv og eventuelle søsken.

Hvilke krav MÅ være oppfylt for at en fullmakt skal kunne benyttes som fremtidsfullmakt?

1. På grunn av sinnslidelse, herunder demens, eller alvorlig svekket helbred er man ikke lenger i stand til å ivareta sine interesser innen de områdene som omfattes av fullmakten.
2. Fullmakten må være skriftlig.
3. Det må fremgå av fullmakten at den er ment å ha fremtidsvirkning.
4. Fullmaktsgiver skal undertegne fullmakten, eller vedkjenne seg sin underskrift, mens begge vitnene er til stede. Begge vitnene skriver under mens fullmaktsgiver er til stede.
5. Fullmakten må være undertegnet av to vitner som fullmaktsgiveren har godtatt og som er til stede sammen og vet at dokumentet skal være en fremtidsfullmakt.
6. Vitnene må ha fylt 18 år og ha evne til å forstå betydningen av underskriften.
7. Fullmektigen, fullmektigens ektefelle, samboer, foreldre, barn og barnebarn kan ikke undertegne som vitne. Vitner kan heller ikke ha egeninteresse i at det opprettes fremtidsfullmakt med det aktuelle innholdet.

Bør fremtidsfullmakten inneholde noe annet?

1. Fremtidsfullmakten bør være datert. Ved tvil om fullmaktsgivers eller fullmektigens kognitive forståelse på opprettelsestidspunktet, kan dateringen bli avgjørende. Det kan videre være lurt å innhente en legeerklæring med vurdering av om fullmaktsgiver forstår hva det innebærer å opprette en fremtidsfullmakt på opprettelsestidspunktet.
2. Vitnenes adresse og fødselsdato.
3. En erklæring om at vitnene med sin underskrift bekrefter at fullmaktsgiver har opprettet fremtidsfullmakten av fri vilje, og at fullmaktsgiver på opprettelsestidspunktet hadde evnene til å forstå fremtidsfullmaktene betydning.

Når trer fremtidsfullmakten i kraft?

På det tidspunktet fullmaktsgiver ikke lenger greier å ivareta seg selv.

Må fremtidsfullmakten sendes til statsforvalteren for stadfesting?

Det er opptil fremtidsfullmektigen å bestemme om vedkommende ønsker statsforvalterens stadfestelse, jf. vergemålsloven § 84. Men dette er ikke avgjørende for at fremtidsfullmakten skal være gyldig. Statsforvalteren gjør oppmerksom på at Statens Kartverk krever stadfestelse ved overdragelse av fullmaktsgivers eiendom.

Hva må fremtidsfullmektigen sende inn for å få fremtidsfullmakten stadfestet av statsforvalteren?

1. Utfylt søknad om stadfesting av at en fremtidsfullmakt er trådt i kraft, skjema GA-8046 B, tilgjengelig på www.vergemal.no.
2. Original fremtidsfullmakt.
3. Dokumentasjon på at fullmaktsgivers nærmeste pårørende er varslet om fullmaktens ikrafttredelse og innhold (skriftlig bekreftelse).
4. Legeerklæring om fullmaktsgivers aktuelle helsetilstand.

Diagnose(r) - Evne til å ivareta egne interesser i økonomiske- og personlige forhold - Om en eventuell manglende evne til å ivareta egne interesser har sammenheng med vedkommende sin diagnose - Vurdering av fullmaktsgivers samtykkekompetanse når det gjelder personlige og økonomiske interesser

Originale dokumenter sendes tilbake til fullmaktsgiver sammen med attesten når den er tinglyst og registrert.